

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1564 din "28" "04" 2015

La nr.128 din 03 aprilie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea Codului Fiscal.

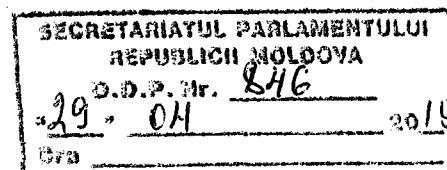
Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție - 5 file;*

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 3 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Ex: Călin Țepordei
Tel: 0 22 257 420

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propun a fi introduse amendamente la Codul Fiscal nr.1163-XVIII din 24 aprilie 1997 ce țin de cotele TVA la producția din zootehnie, fitotehnie, horticultură, sfecla de zahăr, îngrășăminte minerale, pesticide și gaze naturale și lichefiate.

d. Suficiența argumentării. Autorul argumentează promovarea proiectului prin necesitatea stabilirii unor condiții unice pentru producătorii din agricultură și industria de prelucrare, evitându-se astfel admiterea încălcărilor și falsificărilor fiscale în sistemul de evidență a plăților fiscale în buget la aplicarea unor cote diferite ale TVA. Totodată, pentru neadmiterea pierderilor de mijloace circulante, a reducerii de mai departe a rentabilității, falimentului sau suspendării activității de către agenții economici, urmează a fi efectuată restituirea a 70% din suma TVA în decurs de 5 zile.

În același timp, autorul invocând careva presupuse beneficii pentru sistemul de plăți fiscale la buget, evită să menționeze care vor fi efectele economico-financiare reale ca urmare a implementării noilor amendamente asupra agenților economici din domeniul agriculturii sau care își desfășoară activitatea aferent domeniului dat, aceștia fiind nevoiți să achite o cotă majorată a TVA fără dreptul la restituire.

Autorul propune și reducerea cotei TVA pentru gazele naturale și lichefiate importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, însă, nu menționează care este finalitatea urmărită prin implementarea noii reglementări, inclusiv condițiile ce au impus modificarea dată, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui.

Reieșind din cele menționate supra, considerăm că argumentele aduse de autor sunt irelevante și nu justifică necesitatea promovării proiectului.

13

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși în nota informativă nu este indicat dacă se necesită careva cheltuieli pentru realizarea proiectului, constatăm, că implementarea acestuia va avea efect asupra încasărilor în bugetul de stat, drept urmare a modificărilor cotelor TVA și a restituirii de 70% din suma TVA achitată la buget.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Prin proiect se presupune stabilirea unor cote a TVA mai mari pentru unele categorii de agenți economici. Astfel, în conformitate cu stipulările art.37 al Legii nr.317/2003, proiectul în speță necesită a fi însoțit de Analiza impactului de reglementare, care va reprezenta argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În urma analizei efectuate, constatăm că de fapt amendamentele propuse vor avantaja doar agenții economici-producători agricoli care efectuează livrări a producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, zootehnie în formă naturală, masă vie sau sacrificată și producătorii agricoli care procură îngrășăminte minerale și pesticide, deoarece redacția nou propusă a art.101/2 din Codul fiscal vizează restituirea TVA doar pentru categoriile menționate.

În același timp efectuând calcule matematice putem deduce o scădere a încasărilor în buget o dată cu acordarea dreptului agenților economici la restituirea a 70% din suma TVA achitată. Spre exemplu, prețul produsului este de 100 lei, la cota 20%, TVA va fi egal cu 20 lei, 70% restituite din 20 lei vor constitui 14 lei, respectiv dacă din 20 lei restituim 14 lei, în buget vor rămâne 6 lei sau 6% din prețul produsului. În această ordine de idei, se atestă o scădere a cotei TVA cu 2% față de cea stipulată la liniuța a 5-a din art.96 lit.b) al Codului fiscal.

Totodată, prin excluderea liniuței a 5-a din art.96 lit.b) al Codului fiscal care prevede cota de 8% TVA – la producția din zootehnie, fitotehnie, horticultură, sfeclă de zahăr produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, vor fi afectați un spectru amplu de agenți economici care activează în domeniul agriculturii, spre exemplu, agenții economici care importă producția agricolă sau o livrează pe teritoriul țării dar care nu este de producție proprie.

De asemenea, proiectul urmează să promoveze interesele agenților economici importatori sau care livrează gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, livrate pe teritoriul Republicii Moldova reducând cota TVA de la 8% la 6%. Concomitent, prejudiciind încasările în bugetul de stat.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domeniile în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt

în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. În partea ce ține de transparența în procesul decizional, reliefăm, că la momentul examinării, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului, astfel, fiind respectate prevederile art.9 alin.(3) și art.10 ale Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.I. alin.1 – Articolul 96: la litera b), liniuța a 4-a cifra „8” se înlocuiește cu cifra „6”; la litera b) liniuța a 5-a se exclude.

Art.I. alin.2 – (1) Subiecții impunerii – agenții economici-producători de producție agricolă, care realizează, începând cu 1 mai 2015, livrările pe teritoriul țării, a producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producție de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată, beneficiază de dreptul la restituire a 70% din suma TVA pentru livrările respective, achitată la buget, conform prevederilor articolului 101 alineatului (1). TVA se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen de cel mult 5 zile.

Evidențiem, că amendamentele propuse vor avea drept efect reducerea veniturilor bugetului de stat astfel odată cu implementarea proiectului acesta va veni în contradicție cu norma statuată la art.11 al Legii nr.847 din 24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar care prevede că nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor.

Recomandarea: Considerăm rațional ca propunerile să fie examinate în contextul elaborării CBTM (Cadrului Bugetar pe Termen Mediu), exercițiu care va permite găsirea unui echilibru rezonabil între măsurile de asigurare a veniturilor bugetare de stat, de stimulare a activității de întreprinzător și de echitate fiscală.

Art.I. alin.2 – Articolul 101/2 Restituirea TVA pentru livrările producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producției de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată efectuate de agenții economici-producători agricoli. Restituirea TVA pentru îngrășămintele minerale și pesticide, procurate de producătorii agricoli.

(1) Subiecții impunerii – agenții economici-producători de producție agricolă, care realizează, începând cu 1 mai 2015, livrările pe teritoriul țării, a producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producție de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată, beneficiază de dreptul la

restituire a 70% din suma TVA pentru livrările respective, achitată la buget, conform prevederilor articolului 101 alineatului (1). TVA se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen de cel mult 5 zile.

Menționăm că prin Legea nr.218-XV din 01.06.2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Organizația Mondială a Comerțului, a fost ratificat Protocolul de aderare a Republicii Moldova la Acordul de la Marrakech privind constituirea OMC, semnat la Geneva la 8 mai 2001. Calitatea de membru al OMC, impune respectarea principiului aplicării nediscriminate și echitabile a tarifelor și facilităților fiscale atât pentru mărfurile naționale, cât și pentru cele străine.

În Partea a II-a a Acordului General pentru Tarife și Comerț, art.III „Tratamentul național privind impozitele și reglementările interne”, pct.2 prevede că „asupra produselor originare din teritoriile oricăror părți contractante importate pe teritoriul oricărei alte părți contractante, nu se vor aplica, în mod direct sau indirect, taxe interne sau alte impozite interne de orice fel, mai mari decât cele aplicate, direct sau indirect, produselor interne similare”.

Recomandarea: Excluderea normei din proiect, adică nepromovarea în continuare a proiectului.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Teodor Călin
inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
27 Aprilie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Art.I. alin.1 – Articolul 96: la litera b), liniuța a 4-a cifra „8” se înlocuiește cu cifra „6”; la litera b) liniuța a 5-a se exclude. Art.I. alin.2 – (1) Subiecții impunerii – agenții economici-producători de producție agricolă, care realizează, începînd cu 1 mai 2015, livrările pe teritoriul țării, a producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producție de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată, beneficiază de dreptul la restituire a 70% din suma TVA pentru livrările respective, achitată la buget, conform prevederilor articolului 101 alineatului (1). TVA se</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Evidențiem, că amendamentele propuse vor avea drept efect reducerea veniturilor bugetului de stat astfel odată cu implementarea proiectului acesta va veni în contradicție cu norma statuată la art.11 al Legii nr.847 din 24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar care prevede că nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor.</p>	<p>Considerăm rațional ca propunerile să fie examinate în contextul elaborării CBTM (Cadrului Bugetar pe Termen Mediu), exercițiu care va permite găsirea unui echilibru rezonabil între măsurile de asigurare a veniturilor bugetare de stat, de stimulare a activității de întreprinzător și de echitate fiscală.</p>

	restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen de cel mult 5 zile.			
2	<p>Art.I. alin.2 – Articolul 101/2 Restituirea TVA pentru livrările producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producției de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată efectuate de agenții economici-producători agricoli. Restituirea TVA pentru îngrășămintele minerale și pesticide, procurate de producătorii agricoli. (1) Subiecții impunerii – agenții economici-producători de producție agricolă, care realizează, începând cu 1 mai 2015, livrările pe teritoriul țării, a producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producție de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată, beneficiază de dreptul la restituire a 70% din suma TVA pentru livrările respective, achitată la buget, conform prevederilor articolului 101 alineatului (1). TVA se</p>	<p>Prevederi incompatibile cu norme internaționale Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Menționăm că prin Legea nr.218-XV din 01.06.2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Organizația Mondială a Comerțului, a fost ratificat Protocolul de aderare a Republicii Moldova la Acordul de la Marrakech privind constituirea OMC, semnat la Geneva la 8 mai 2001. Calitatea de membru al OMC, impune respectarea principiului aplicării nediscriminate și echitabile a tarifelor și facilităților fiscale atât pentru mărfurile naționale, cât și pentru cele străine. În Partea a II-a a Acordului General pentru Tarife și Comerț, art.III „Tratamentul național privind impozitele și reglementările interne”, pct.2 prevede că „asupra produselor originare din teritoriile oricăror părți contractante importate pe teritoriul oricărei alte părți contractante, nu se vor aplica, în mod direct sau indirect, taxe interne sau alte impozite interne de orice fel, mai mari decât cele aplicate, direct sau indirect, produselor interne similare”.</p>	<p>Excluderea normei din proiect, adică nepromovarea în continuare a proiectului.</p>

restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen de cel mult 5 zile.			
---	--	--	--